

Wikilala nedir?

Wikilala matbaanın icadından sonra basılmış Osmanlıca metinler (gazete, dergi, kitap ve belge) içerisinde "arama" yapılmasına olanak sağlayan bir dijital kütüphanedir. Meraklıların veya akademik çalışmalar yapan araştırmacıların halihazırda Osmanlıca metinlerde latin harfleriyle arama yapabilmelerine imkân tanıyan bir kütüphane bulunmamaktadır. Dijital baskı çağına gelinceye dek araştırmacılar Osmanlıca metinler içerisinde aradıklarını bulabilmek için sayfalarca konu başlığını taramak, hatta satır satır metin okumak zorundaydılar. Oysa Wikilala sayesinde tek bir hamle ile aradıkları tüm başlık ve içeriklere saliseler içerisinde ulaşabilirler.

Sistem nasıl çalışır?

Harf devriminden yani 1928 öncesi yayınlarda arama yapmak Wikilala'dan önce şu şekilde yapılıyordu. Mesela elinizde "Osmanlı dönemi Türkiye ve Amerika ilişkileri" hakkında bir araştırma konusu var. Bunun için konu ile ilgili Osmanlı döneminde çıkmış bütün gazetelerin haber başlıklarını veya köşe yazılarını samanlıkta iğne arar gibi baştan sona okumalısınız ki ilgili konuya veya içeriğe ait bilgiye erişesiniz. Oysaki Wikilala'da tek bir hamle ile aradığınız tüm içerik ve başlıklara bir saniyenin altında ulaşabilirsiniz. Arama kutusuna konu ile ilgili iki anahtar kelimeyi (örneğin; Türkiye Amerika) yazdığınızda bu iki kelimenin geçtiği Osmanlıca gazete, dergi veya kitapları listeleyebilir ve hangi sayısının, sayfasının kaçınıcı satırda olduğunu işaretli şekilde erişebilirsiniz. Dilerseniz doküman içerisinde de latin veya arap harfleri ile doküman içi arama yapabilirsiniz.

Önemli Hatırlatma: Gazete, dergi, kitap vs. dokümanların görüntü kalitesi yüksek boyutlarda olduğu için bilgisayar ile kullanılmasını tavsiye ediyoruz. Mobil ile de kullanılabilir.

İçerik Hakkında

- **Gazeteler:** 15 Ulusal ve 74 Yerel Osmanlıca gazetede toplamda 1 milyona yakın gazete sayfasında anahtar kelime yazarak arama yapabilirsiniz.
- **Dergiler:** Edebiyattan Ekonomiye, Sosyolojiden Spora kadar onlarca farklı kategoride 500 bine yakın dergi sayfasında arama yapın.
- **Kitaplar:** Romanlardan Şiirlere, Hikayelerden Salnamelere kadar 36 ayrı kategoride toplam 4658 kitap içerisinde arama yapın.
- **Makaleler:** Şinasi'nin Mukaddime adlı ilk makaleden başlayıp 1930'lara kadar yazılmış olan bütün Osmanlıca gazete ve dergi makalelerinde arama yapın.
- **Belgeler:** Fermanlardan beraatlara, defterlerden sizin gönderdiklerinize kadar farklı kategorilerden oluşan resmi evrak ve belgelerde arama yapın.
- **Diğerleri:** Kitabelerden mezar taşlarına, kartpostallardan hat levhalarına kadar aklınıza gelen bütün Osmanlıca materyallerde arama yapın.

İlgili bağlantılar

Erişim için: <https://www.wikilala.com>

Üyelik için: <https://www.wikilala.com/Register>

Kısa Tanıtım Videosu için: <https://bit.ly/3e5EHur>

Gelişmeden haberdar olmak için: <https://www.twitter.com/wikilacom>